

Korraldus heitevabade tsoonide kohta piiratud linnapiirkondades¹

Vastavalt Taani keskkonnakaitseseaduse (lov om miljøbeskyttelse) paragrahvi 15f lõigetele 3, 5 ja 6, paragrahvi 15g lõikele 3, paragrahvi 15h lõigetele 2, 4 ja 5 ning paragrahvi 80 lõigetele 1 ja 2, vt 11. oktoobri 2024. aasta konsolideerimisseadus nr 1093 (mida on muudetud 10. detsembri 2024. aasta seaduse nr 1468 paragrahviga 1), on sätestatud järgmine.

1. peatükk

Eesmärk ja mõisted

§ 1. Korralduse eesmärk on kehtestada eeskirjad, mis reguleerivad volikogu õigust otsustada heitevabade tsoonide kehtestamise, laiendamise, piiramise või lõpetamise üle, vt keskkonnakaitseseaduse § 15f lõiked 1 ja 2.

(2) Seadusandliku dekreedi eesmärk on ka kehtestada eeskirjad heitevaba tsooni nõuetest erandite ja vabastuste tegemiseks.

§ 2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid järgmises tähenduses.

1) Nullheitega sõidukid: puhtalt elektrilised sõidukid ja kütuseelemendiga sõidukid.

2) Linnapiirkond: Taani planeerimisseaduse (lov om planlægning) paragrahvi 34 lõike 2 kohaselt linnapiirkonnana määratletud ala, vt 29. mai 2024. aasta konsolideerimisseadus nr 572, muudetud kujul.

3) Puuetega inimestele mõeldud sõiduk: sõiduk, mille ostmiseks on antud rahalist toetust Taani sotsiaalteenuste seaduse (lov om social service) paragrahvi 114 alusel, sõidukiregistris puudega isiku sõiduki loaga registreeritud sõiduk või sõiduk, mida juhib pädeva asutuse poolt välja antud puudega isiku parkimiskaardiga isik.

4) Strateegiline teedevõrk: teed, mille Taani teedeamet on liigitanud järgmiselt:

- a) lõigud, mis ühendavad ja jaotavad liiklust kogu riigis ning mida olenemata ummikute tasemest peetakse üldise teede juurdepääsu seisukohast oluliseks;
- b) piirkondlikku või kohalikku teedevõrku suure või keskmise liikluskoormusega ühendavad lõigud;
- c) lõigud, mis on määratud eespool nimetatud lõikudele alternatiivseteks marsruutideks ja mis seetõttu toimivad teatud aja jooksul ühendus- või jaotusteedena.

5) Patsiendi transport: patsientide transportimiseks kasutatavad sõidukid, mis on registreeritud sõidukiregistris kas patsiendiveoks või

¹ Käesoleva määruse eelnõust on teavitatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseerimine).

kiirabiveoks, või vedu on hõlmatud transpordi- ja transporditoetuse korralduses sätestatud eeskirjadega vastavalt tervishoiuseadusele (bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven).

6) Nõudluspõhine transport: Taksoseaduse paragrahvi 3 kohase ärilise reisijateveo loaga hõlmatud sõidukite või bussiliiklusseaduse paragrahvi 1 kohase bussiliiklusloaga hõlmatud bussidega sõitmine, mis osutavad teenust avaliku sektori asutusele.

7) Taksod, millel on tõstuk: sõidukid, millel on taksoseaduse paragrahvi 3 kohane luba äriliseks reisijateveoks, mis on varustatud püsivalt kinnitatud tõstukiga ja mis on ette nähtud vähemalt kahe ratastooli vedamiseks.

8) Külgnev ala: vähemalt 200 elanikuga looduslikult külgnevad asulad, kus majadevaheline kaugus ei ületa tavaliselt 200 meetrit, välja arvatud juhul, kui katkestus on tingitud suurtest läbisõiduteedest (asulate vahel ei ole otseseid juurdepääsuteid), kalmistutest, spordiväljakutest, parkimis- ja pargialadest, raudteest ja laoadest, kruntideks jaotatud maast jms. Üksikult paiknevaid asulaid maatee ääres ei loeta linna osaks, isegi kui nende vaheline kaugus on alla 200 meetri. Samal ajal ei tohi ala jagada teega, kus nullheide ei ole nõutav.

9) Piiratud linnapiirkond: väike ala, mis moodustab planeerimisseaduse § 34 lõike 2 kohaselt linnapiirkonnas pideva ala.

2. peatükk

Heitevaba tsooni kehtestamine, geograafiline laiendamine, vähendamine või kaotamine piiritletud linnapiirkonnas

Heitevaba tsooni projekteerimismõtted

§ 3. Volikogu peab heitevaba tsooni määratlemisel arvesse võtma järgmist.

1) Heitevaba tsoon peab moodustama piiratud linnapiirkonna.

2) Heitevaba tsoon ei tohi sisaldada teid, mis on osa strateegilisest teedevõrgust, nagu on näidatud Taani teede direktoraadi veebisaidil.

3) Heitevaba tsoon ei tohi hõlmata ettevõtteid, mis sõltuvad otseselt ja olulisel määral muude kui heitevabade sõidukitega sõitvate klientide juurdepääsust.

4) Heitevaba tsoon ei tohi hõlmata rajatise, kuhu suur hulk kodanikke saabub tavaliselt sõidukitega, mis ei ole heitevabad sõidukid, välja arvatud juhul, kui väljaspool heitevaba tsooni on võimalik tagada parkimisvõimalus rajatise vahetus läheduses.

Avalik arutelu ja otsuste avaldamine

§ 4. Selleks et anda üldsusele võimalus oma arvamust avaldada, peab volikogu tegema vähemalt neljaks nädalaks avalikult teatavaks heitevaba tsooni kehtestamist, geograafilist laiendamist, piiramist või lõpetamist käsitlevate otsuste eelnõud. Teadaande võib esitada ainult digitaalselt volikogu veebisaidil.

(2) Otsuse eelnõu teade peab sisaldama vähemalt järgmist teavet.

1) Ettepaneku kirjeldus ja teabe esitamise alus, vt paragrahvid 5 ja 6.

- 2) Eelnõu õiguslik mõju kodanikele ja ettevõtjatele.
- 3) Kus saab eelnõu kohta märkusi esitada.
- 4) Eelnõu kohta märkuste esitamise tähtaeg.
- 5) Kust on võimalik saada eelnõu kohta lisateavet.
- 6) Vallavolikogu otsuse peale ei saa esitada kaebust ühelegi teisele haldusasutusele, vt keskkonnakaitseaduse § 15f lõige 4.

(3) Volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, geograafilise laiendamise, geograafilise piiramise või lõpetamise kohta tuleb avaldada vähemalt kohas, kus eelnõu lõike 1 kohaselt välja kuulutati.

(4) Pärast seda, kui on avaldatud volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, laiendamise või piiramise kohta, peab volikogu veebisait sisaldama vajalikku teavet heitevaba tsooni kohta, sealhulgas piirangu üksikasju, tsooni kaarte ja õiguslikke tagajärgi, vt keskkonnateabe aktiivse levitamise korraldust.

Teabebaas heitevaba tsooni kehtestamiseks või geograafiliseks laiendamiseks

§ 5. Volikogu peab esitama teabebaasi, mis lisatakse heitevaba tsooni kehtestamist või geograafilist laiendamist käsitleva otsuse eelnõuga konsulteerimisele. Teabebaas peab sisaldama järgmist.

- 1) kavandatava heitevaba tsooni geograafilise piiritlemise kirjeldus ja illustratsioon, sealhulgas teave selle kohta, kas kavandatavat heitevaba tsooni kohaldatakse reisijateveo suhtes (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 1) või kogu liikluse suhtes (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 2).
- 2) Teave kavandatud tsooni elanike arvu kohta.
- 3) Kavandatud heitevaba piirkonna elanike hinnanguline arv, kes omavad sõidukit, mis ei ole heitevaba sõiduk, või on sellise sõiduki registreeritud kasutajad.
- 4) Liiklusloendused või liiklusarvutused kavandatud tsoonis hõlmatud sõidukitüüpide kohta.
- 5) Teave heitevaba piirkonna vahetus läheduses asuvate avalike parkimiskohtade arvu kohta.
- 6) Teave ühistranspordi võimaluste kohta kavandatavas heitevabas tsoonis ja selle vahetus läheduses.
- 7) Mõjuhinnang, milles selgitatakse, et kavandatud heitevaba tsoon ei põhjusta ringristmiku liikluse ebaproportsionaalset suurenemist.
- 8) Mõjuhinnang kavandatavas heitevabas tsoonis olemasolevatele ettevõtetele.
- 9) Heitevaba tsooni rajamise või geograafilise laiendamise keskkonnakasu ning müra- ja kliimamõju kirjeldus.

Teabebaas heitevaba tsooni geograafilise piiramise või lõpetamise korral

§ 6. Volikogu peab esitama teabebaasi, mis lisatakse heitevaba tsooni geograafilist laiendamist või lõpetamist käsitleva otsuse eelnõuga avalikule konsulteerimisele. Teabebaas peab sisaldama järgmist.

- 1) Mõjuhinnang heitevabas tsoonis olemasolevatele ettevõtetele heitevaba tsooni lõpetamise või piiramise tõttu.
- 2) Teave heitevaba tsooni piiramise või lõpetamise põhjenduse kohta.

3) Liiklusloendused või -arvutused piirkonnast, kus soovitakse piiramist või lõpetamist, jaotatuna heitevabade sõidukite ja muude sõidukite kaupa.

Konsulterimine teiste asutustega

§ 7. Samaaegselt § 4 kohase avaldamisega saadab linnavolikogu otsuste ja andmebaaside ettepanekud (vt § 5 ja § 6) Taani keskkonnakaitseametile ning riigi-, piirkondlikele ja munitsipaalasutustele, kelle huve ettepanek mõjutab, sealhulgas justiitsministeeriumile, tööstus-, ettevõtlus- ja rahandusministeeriumile ning transpordiministeeriumile.

Keskkonnakaitseameti vastuväite esitamise õigus

§ 8. Pärast avalikku konsulterimist (vt § 4) saadab linnavolikogu Taani Keskkonnakaitseametile ajakohastatud otsuse ettepaneku. Ettepanek peab sisaldama vähemalt § 5 ja § 6 nimetatud teavet, samuti konsultatsioonile antud vastuseid, linnavolikogu konsultatsioonimemorandumit ja konsultatsiooni tulemusena tehtud muudatusi ettepanekus.

(2) Keskkonnakaitseamet võib esitada vastuväiteid kohaliku omavalitsuse otsuse ettepaneku kohta kümne nädala jooksul pärast teabe lõplikku kättesaamist, kui amet leiab, et ettevõtte on vastuolus üldiste avalike huvidega, ei vasta § 3 sätestatud nõuetele või teabe alus ei ole piisav vastavalt § 5 ja § 6. Kui teabe alus ei ole piisav, võib keskkonnakaitseamet määrata vastuväidete esitamiseks uue tähtaja.

(3) Keskkonnakaitseameti teatega või pärast lõikes 2 nimetatud tähtaja möödumist võib volikogu teha ettepaneku kohta lõpliku otsuse, vt siiski lõige 4.

(4) Lõplikku otsust heitevaba tsooni loomise, geograafilise laiendamise, geograafilise piiramise või lõpetamise ettepaneku kohta ei tohi teha, kui keskkonnakaitseamet on kooskõlas lõikes 2 sätestatud eeskirjadega esitanud kohalikule volikogule kirjaliku vastuväite enne lõikes 2 osutatud tähtaja möödumist. Vastuväite korral saab lõpliku otsuse ettepaneku kohta teha alles siis, kui pooled on kokku leppinud vajalikes muudatustes.

Volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, geograafilise laiendamise, piiramise või lõpetamise kohta

§ 9. Pärast konsulterimist, vt § 4 ja § 7, ning pärast keskkonnakaitseameti vastuväiteõiguse järgimist, vt § 8, võib linnavolikogu teha lõpliku otsuse heitevaba tsooni kehtestamise kohta. Volikogu võib kehtestada heitevaba tsooni reisijateveoks (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 1) või heitevaba tsooni kogu liikluseks (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 2).

(2) Volikogu võib pärast konsulterimist, vt § 4 ja § 7, otsustada olemasoleva heitevaba tsooni geograafilise laiendamise või piiramise või heitevaba tsooni lõpetamise üle.

(3) Volikogu lõplikud otsused heitevaba tsooni loomise või geograafilise laiendamise kohta võivad jõustuda kõige varem

erasõidukite puhul kuus kuud pärast otsuse avaldamist ja ärisõidukite puhul 12 kuud pärast otsuse avaldamist, vt § 4 lõige 3.

3. peatükk

Erandid

§ 10. Volikogu võib mitte-heitevaba sõiduki omaniku või kasutaja taotlusel teha erijuhtudel ajaliselt piiratud erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest, sealhulgas juhul, kui leitakse, et heiteta sõidukiga ei ole võimalik ülesannet täita ja peetakse vajalikuks, et ülesannet täidetakse heitevabas tsoonis.

(2) Volikogu võib kehtestada lõike 1 kohaste erandite tegemise tingimused, sealhulgas tähtaja.

§ 11. Volikogu võib mitte-heitevaba sõiduki omaniku või kasutaja taotlusel erandkorras anda ajaliselt piiratud erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest.

(2) Volikogu võib pikaajalise elaniku taotlusel heitevabas tsoonis anda erandi ametisõidukile, mida kasutatakse seoses ülesannete täitmisega taotleja elukohas.

(3) Lõigete 1 ja 2 kohaseid erandeid võib anda korraga kuni kolmeks kuuks.

(4) Volikogu võib vastavalt lõigetele 1 ja 2 kehtestada erandite tegemise tingimused, sealhulgas ajalise piirangu, vt siiski lõiget 3.

Vabastus sundvõõrandamise korral

§ 12. Heitevaba sõiduki omaniku või kasutaja taotlusel või kui omavalitsus saab sellest muul viisil teada, võib volikogu teha erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest, kui need nõuded mõjutavad asjaomast isikut selliselt, et nõuete täitmine kujutab endast sundvõõrandamist.

(2) Volikogu võib kehtestada lõike 1 kohaste erandite tegemise tingimused, sealhulgas tähtaja.

Otsus erandi tegemise kohta

§ 13. Erandite kohta teeb otsuse linnavolikogu. Kui erand antakse, saab taotleja digitaalse otsuse või selle koopia, mida võib kasutada tõendina.

4. peatükk

Erandid heitevaba tsooni nõuetest

§ 14. Keskkonnakaitseaduse § 15f lõike 1 alusel kehtestatud heitevabades tsoonides ja käesolevas korralduses sätestatud nõuetest on vabastatud järgmised sõidukid, mis on sätestatud keskkonnakaitseaduse § 15g lõigetes 1 ja 2.

1) Puuetega inimestele mõeldud sõidukid.

2) Taksod, millel on tõstuk.

3) Patsientide transpordiks ja nõudluspõhiseks transpordiks kasutatavad sõidukid.

4) Sõidukid, mille registreeritud omanik või kasutaja on füüsiline isik, kelle pikaajaline elukoht on asjaomases heitevabas tsoonis.

5) Sõidukid, mida kasutatakse kiireloomuliseks tööalaseks kasutamiseks, et vältida või leevendada vahetut ohtu, et era- või avalikule omandile tekitatakse olulist varalist kahju.

5. peatükk

Vaidlustamine

§ 15: Keskkonnakaitseameti poolt 8. jao lõike 2 alusel tehtud otsuseid ei saa edasi kaevata ühelegi teisele haldusasutusele.

6. peatükk

Jõustumine

§ 16 Määrus jõustub 1. juulil 2025.

Keskkonna- ja soolise võrdõiguslikkuse ministeerium, X. mai 2025